

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 18 listopada 2021 r.

Druk nr 540 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

o projekcie uchwały w 100. rocznicę śmierci księdza Augustyna Strzybnego (druk nr 540)

Marszałek Senatu w dniu 27 października 2021 r. skierował do Komisji Ustawodawczej projekt uchwały w 100. rocznicę śmierci księdza Augustyna Strzybnego w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisja na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2021 r. rozpatrzyła w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt uchwały, wprowadziła do niego poprawki i wnosi o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu uchwały.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Krzysztof Kwiatkowski

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 100. rocznicę śmierci księdza Augustyna Strzybnego

Ksiądz Augustyn Strzybny został zamordowany przez bojówkę niemiecką 31 października 1921 r. w Modzurowie koło Raciborza.

Augustyn Strzybny urodził się w ubogiej i głęboko religijnej rodzinie 1 maja 1876 r. w Janowicach (obecnie Cyprzanów) koło Raciborza. Tam uczęszczał do szkoły elementarnej, potem do gimnazjum w Raciborzu i Bytomiu. Po uzyskaniu w 1897 r. świadectwa dojrzałości studiował teologię na Uniwersytecie Wrocławskim. W dniu 22 czerwca 1901 r. przyjął święcenia kapłańskie. W latach 1901–1903 był wikarym w parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu. W 1903 r. otrzymał nominację na prefekta konwiktu teologicznego we Wrocławiu. W drugiej połowie 1906 r. został administratorem parafii w Ściborzycach Małych, a w listopadzie 1906 r. proboszczem w Modzurowie (ówczesny powiat kozielski). Pełnił również funkcję dziekana dekanatu łańskiego.

Ksiądz Augustyn Strzybny był człowiekiem o głębokiej pobożności, gorliwym kapłanem i wielkim czcicielem Eucharystii. Założył w parafii Modzurów kilka bractw i stowarzyszeń religijnych. Wydał katechizm w języku polskim i niemieckim.

W czasie studiów należał do Kółka Polskiego, którego działalność miała na celu podnoszenie znajomości języka polskiego wśród kapłanów. Otwarcie opowiadał się za Polską – po polsku głosił kazania i katechezy, odprawiał nabożeństwa, nauczał religii i śpiewu. Potajemnie w kościele udzielał powstańcom śląskim błogosławieństwa. Bronił wiary ojców i polskiej kultury, podtrzymywał świadomość narodową. Uważał, że przyłączenie katolickiego Śląska do Polski będzie korzystne dla przyszłości Kościoła. Nie brał bezpośredniego udziału w życiu politycznym, nie prowadził agitacji politycznej, łagodził antagonizmy, ale też nie skrywał swojego popolskiego nastawienia.

Po plebiscycie przeprowadzonym 20 marca 1921 r. i III Powstaniu Śląskim Modzurów pozostał po niemieckiej stronie granicy. Ksiądz Augustyn Strzybny, pomimo represji, wzmożonej germanizacji i bezprawia bojówek niemieckich, nie opuścił swojej parafii;

musieli tak uczynić inni księża z dekanatu, otwarcie opowiadający się za Polską. Sprzeciwiał się terrorowi państwowemu, nawoływał do pojednania w czasach konfliktu politycznego i z tych powodów był szykanowany przez niemieckie władze na wiele sposobów: poprzez rewizje, plądrowanie plebanii, konfiskatę koni, uprowadzenia, pobicia oraz areszt.

Ksiądz Augustyn Strzybny został zastrzelony, a potem zmasakrowany łomem i nożami na schodach zakrystii kościoła w Modzurowie podczas napadu nieznanych niemieckich bojówkarzy wieczorem 31 października 1921 r. O bestialstwie skrytobójczego mordu niech świadczy fakt, że po oddaniu około 10 strzałów w plecy, głowę i serce, mordercy przebili ofierze kark, policzki i język. Ciało zastrzelonego księdza odnaleziono po godzinie 20.00 pomiędzy kościołem a plebanią.

Od początku śmierć księdza Augustyna Strzybego była uznawana za przejaw fanatycznej nienawiści do Polaków. Ksiądz Karol Gade z pobliskich Maciowakrzy, dokonujący pochówku zamordowanego przyjaciela z Modzurowa tak podsumował to wydarzenie w kronice parafialnej swojej parafii: „Ani prokuratura, ani międzyalianska komisja nie troszczą się o ujęcie morderców, a to jest przecież polityczny mord”. I rzeczywiście – inspiratorzy i sprawcy zbrodni nie zostali ani wykryci, ani ujęci. Niemieckie władze państwowe o to nie zabiegały. Zapisy w kronikach parafialnych pobliskich parafii i w Archiwum Archidiecezjalnym we Wrocławiu są jednoznaczne: „Morderstwo księdza Augustyna Strzybego zostało dokonane przez członków niemieckiego Selbstschutzu”.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd księdzu Augustynowi Strzybnemu w 100. rocznicę jego męczeńskiej śmierci – kapłanowi, który z miłości do Chrystusa oddał życie za sprawę polską, obrońcy narodowej tożsamości ludu śląskiego, łączącego głęboką wiarę katolicką z umiłowaniem polskości.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.